

ISSN 2307-8035

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Серія:
**ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО
ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ**
Випуск 4

Херсон-2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Белєхова Лариса Іванівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської мови та методики її викладання Херсонського державного університету

Заступник головного редактора:

Романова Наталя Василівна – доктор філологічних наук, професор кафедри німецької та романської філології Херсонського державного університету

Відповідальний секретар:

Цапів Алла Олексіївна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету

Члени редакційної колегії:

Біль Лучія – доктор філософії, заступник декана Інституту прикладної лінгвістики Варшавського університету (м. Варшава, Республіка Польща)

Гамзюк Микола Васильович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології Київського національного лінгвістичного університету

Главацька Юлія Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету

Кредатусова Ярміла – доктор філософії, доцент факультету мистецтв Прешовського університету (м. Прешов, Словацька Республіка)

Покорн Ника К. – доктор філософії, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Люблянського університету (м. Любляна, Республіка Словенія)

Маріна Олена Сергіївна – доктор філологічних наук, доцент кафедри англійської філології та філософії мови імені професора О.М. Мороховського Київського національного лінгвістичного університету

Ребрій Олександр Володимирович – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Руденко Людмила Миколаївна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології Херсонського державного університету

Французова Катерина Сергіївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладознавства та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету

**Науковий вісник Херсонського державного університету.
Серія «Перекладознавство та міжкультурна комунікація» є фаховим виданням
на підставі Наказу МОН України від 11 липня 2016 р. № 820 (додаток № 12).**

**Затверджено відповідно до рішення вченої ради
Херсонського державного університету
(Протокол від 24.09.2018 р. № 2)**

**Журнал включено до наукометричної бази даних
Index Copernicus (Республіка Польща)**

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(серія КВ № 21018-10818Р від 29.09.2014 р.
видане Державною реєстраційною службою України)

Офіційний сайт видання: www.tsj.kherson.ua

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

ГЕРМАНСЬКІ МОВИ

Бистров Я.В.

ВЗАЄМОДІЯ ВЕРБАЛЬНОГО І ГРАФІЧНОГО МОДУСІВ
У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ (МУЛЬТИМОДАЛЬНИЙ ПІДХІД).....7

Голуб С.М.

ВИВЧЕННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ ЯК КЛЮЧОВИЙ АСПЕКТ
ОПАНУВАННЯ ЮРИДИЧНОЮ ТЕРМІНОЛОГІЄЮ.....13

Довженко І.В., Чала Н.М.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ.....18

Заболотська О.В.

РОЛЬ ІНТЕР'ЄРУ ТА ПЕЙЗАЖУ ЯК ЗАСОБІВ ХАРАКТЕРИСТИКИ
ПЕРСОНАЖІВ У ПОВІСТІ Т. КАПОТЕ «СНІДАНОК У ТІФФАНІ».....22

Івасюта О.Б.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ СИМВОЛІВ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ.....29

Коваль Н.О.

ВІКОВІ МАРКЕРИ ПРОСОДІЇ МОВЛЕННЯ.....35

Костенко В.Г., Сологор І.М.

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ВПЛИВУ
В НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ РЕКЛАМНИХ СТАТТЯХ ЗІ СТОМАТОЛОГІЇ.....41

Макєдонова О.Д.

СТИЛІСТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНИХ ІННОВАЦІЙ
У СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ РЕКЛАМНОМУ ДИСКУРСІ.....50

Полсжаєв Ю.Г.

КОМУНІКАТИВНІ СТРАТЕГІЇ НА САЙТАХ
НАЦІОНАЛЬНИХ ПАРКІВ ТА МУЗЕЇВ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ.....55

Федорчук М.М.

ВАРІАНТОЛОГІЯ: ДЕЯКІ СОЦІОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ
АМЕРИКАНСЬКОГО ВАРІАНТА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У XVII – XIX СТ.
(НА ПРИКЛАДІ ІННОВАЦІЙ, НОВОТВОРІВ ТА АДАПТАЦІЙ).....60

Школьна Н.О.

МОРФОЛОГІЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКОМОВНИХ
ФАХОВИХ ТЕКСТІВ ІЗ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИЗАЦІЇ.....64

СЕКЦІЯ 2

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Бахов І.С.

РОЗ'ЯСНЕННЯ У ВИВЕДЕННІ ІМПЛІЦИТНОГО СМISЛУ В ПЕРЕКЛАДІ70

Гастинщикова Л.О., Полякова О.В. ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У КІНОПЕРЕКЛАДІ АНІМАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ.....	78
Гуменюк З.В., Сереброва Л.М. ІНФОРМАЦІЙНИЙ СВІТ СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДАЧА.....	83
Купцова І.О., Крилова Т.В. СПЕЦИФІКА ВІДТВОРЕННЯ ЕРОТИЗМІВ ЯК ДОМІНАНТИ АВТОРСЬКОГО СВІТОГЛЯДУ Е.Л. ДЖЕЙМС (НА МАТЕРІАЛІ ТРИЛОГІЇ Е.Л. ДЖЕЙМС «50 ВІДТІНКІВ СІРОГО»).....	88
Чеботарьова А.А. ЕЛЕМЕНТИ ПРАВОВОГО ЄВРОЛЕКТУ ЛАТИНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ ТА ЇХ ВІДТВОРЕННЯ У ПЕРЕКЛАДІ.....	93
Чеботарьова А.А. ПЕРЕКЛАД ТЕРМІНОЛОГІЗОВАНОЇ ЛЕКСИКИ В АНГЛОМОВНОМУ ПРАВОВОМУ ЄВРОЛЕКТІ (НА МАТЕРІАЛІ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ УКРАЇНИ З ЄС).....	100
 СЕКЦІЯ 3 МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ	
Акімова А.О., Акімова А.О. АНАЛІЗ КОРЕЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ ХVІІІ СТОЛІТТЯ.....	109
Дробіт І.М. ГОЛОВНА СТОРІНКА ЛОКАЛІЗОВАНОГО ВЕБ-САЙТУ ЯК ЦИФРОВИЙ МОВЛЕННЄВИЙ ЖАНР.....	115

CONTENTS

SECTION 1

ROMANIC LANGUAGES

Bystrov Yu.V.

INTERPLAY OF VERBAL AND TYPOGRAPHIC MODES
IN THE FICTIONAL TEXT. A MULTIMODAL APPROACH.....7

Golub S.M.

STUDYING LATIN LANGUAGE AS A KEY ASPECT
OF MASTERING LEGAL TERMINOLOGY13

Dovzhenko I.V., Chala N.M.

METHODS OF GRAMMAR ENGLISH TRAINING.....18

Zabolotska O.V.

ROLE OF INTERIOR AND LANDSCAPE AS MEANS
OF CHARACTER'S CHARACTERISTIC IN THE NOVEL "BREAKFAST
AT TIFFANY'S" BY T. CAPOTE.....22

Ivasyuta O.B.

METHODS OF INVESTIGATING SYMBOLS
IN LITERARY TEXTS.....29

Koval N.O.

AGE MARKERS OF PROSODY OF SPEECH.....35

Kostenko V.G., Solohor I.M.

COMMUNICATION STRATEGIES IN DENTISTRY TECHNICAL
TRADE ADVERTISING ARTICLES41

Makiedonova O.D.

STYLISTIC USE OF LEXICAL-SEMANTIC INNOVATIONS
IN THE MODERN ENGLISH ADVERTISING DISCOURSE.....50

Polyezhayev Yu.G.

COMMUNICATION STRATEGIES ON SITES
OF BRITISH NATIONAL PARKS AND MUSEUMS.....55

Fedorchuk M.M.

VARIANTOLOGY: SOME SOCIOLINGUISTIC ASPECTS
IN THE DEVELOPMENT OF AMERICAN ENGLISH
IN XVII – XIX CENTURIES (BASED ON INNOVATIONS,
COINAGES AND ADAPTATIONS).....60

Shkolna N.O.

MORPHOLOGICAL AND SYNTACTIC FEATURES
OF GERMAN-LANGUAGE PROFESSIONAL TEXTS
ON INDUSTRIAL AUTOMATION.....64

SECTION 2 TRANSLATION STUDIES

Bakhov I.S.

EXPLICITATION IN DEDUCING THE IMPLICIT MEANING IN TRANSLATION70

Gastintschikova L.O., Polyakova O.V.

RENDERING OF PHRASEOLOGICAL UNITS IN TRANSLATION
OF ANIMATED FILMS.....78

Gumenyuk Z.V., Serebrova L.M.

INFORMATION WORLD OF THE TRANSLATORS TODAY.....83

Kuptsova I.O., Krylova T.V.

RENDERING OF EROTICISMS AS THE MAIN DOMINANTE
OD E.L. JEAMS AUTHOR'S IDEOLOGY (BASED UPON THE TRILOGY
OF E.L. JEAMS "50 SHADES OF GREAT").....88

Chebotaryova A.A.

WORDS AND PHRASES OF LATIN ORIGIN IN THE EUROLECT
AND THEIR TRANSLATIONS.....93

Chebotaryova A.A.

TRANSLATING TERMINOLOGIZED LEXIS
OF THE ENGLISH LEGAL EUROLECT (BASED ON THE ASSOCIATION
AGREEMENT BETWEEN THE EU AND UKRAINE).....100

SECTION 3 INTERCULTURAL COMMUNICATION

Akimova A.O., Akimova A.O.

ANALYSIS OF THE XVIII CENTURY KOREAN POETRY.....109

Drobit I.M.

HOME PAGE OF A LOCALIZED WEBSITE AS A DIGITAL GENRE.....115

СЕКЦІЯ 3 МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ

УДК 821.581/-21

АНАЛІЗ КОРЕЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ XVIII СТОЛІТТЯ

Акімова А.О., к. філол. н.,
доцент кафедри іноземних мов, теорії та практики перекладу
Міжрегіональна Академія управління персоналом

Акімова А.О., студентка кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
*Інститут філології Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

У статті авторами проаналізовано та досліджено твори корейської поезії XVIII століття та їх взаємозв'язок з народною творчістю. Досліджено класичний період розвитку корейської поезії XVIII століття та її становлення, зокрема збірники Лім Чхантека (1680–1721) («Хедон акпу» – «Акпу країни, що на схід від моря»), Лі Гванса (1705–1777) («Тогуг акпу» – «Акпу Східної держави»), Хон Нянхо («Чхонг танго» – «Короткі наспіви Країни зелених пагорбів»), поеми Чон Чхоль (1537–1594). Проаналізовано шлях і динаміку змісту та форм корейської поезії XVIII століття та поширення її серед народу.

Ключові слова: корейська поезія XVIII століття, корейська література, п'єса, поезія, почуття, художні образи, репліки.

В статье авторами проанализированы и исследованы произведения корейской поэзии XVIII века и их взаимосвязь с народным творчеством. Исследован классический период развития корейской поэзии XVIII века и ее становление, в частности сборники Лим Чхантека (1680–1721) («Хедон акпу» – «Акпу страны к востоку от моря»), Ли Гванса (1705–1777) («Тогуг акпу» – «Акпу Восточного государства»), Хон Нянхо («Чхонг танго» – «Короткие напевы Страны зеленых холмов»), поэмы Чон Чхоль (1537–1594). Проанализированы путь и динамика содержания и форм корейской поэзии XVIII века и распространение ее среди народа.

Ключевые слова: корейская поэзия XVIII века, корейская литература, пьеса, поэзия, чувства, художественные образы, реплики.

Akimova A.O., Akimova A.O. ANALYSIS OF THE XVIII CENTURY KOREAN POETRY

In the article the authors analyzed and studied the works of Korean poetry of the XVIII century and their interrelation with folk art. The classical period of the development of Korean poetry of the XVIII century and its development, in particular the collections of Lim Chkhanek (1680–1721) (“Hedon Akpu” – “Akpu of the country east of the sea”), Li Gwans (1705–1777) (“Togur Akpu” – “Akpu of the Eastern state”), Hon Nyangho (“Chong Tango” – “Short tunes of the Country of green hills”), poems Chon Chol (1537–1594). The way and dynamics of the content and forms of Korean poetry of the XVIII century and their distribution among the people are analyzed.

Key words: Korean poetry of the XVIII century, Korean literature, play, poetry, feelings, artistic images, replicas.

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналізуючи теоретичні засади корейської поезії XVIII століття, слід відзначити характерну особливість у корейській літературі: протягом свого розвитку література Кореї не могла бути обмежена лише національним обрієм і залишатися індиферентною до інших культур. В епоху Середньовіччя Корея стає місцем поєднання багатьох східних культур, вступаючи в економічні та культурні контакти з іншими

народами. Внаслідок цього на ґрунті давніх власних традицій і виникає корейська поезія.

Крім того, дослідження зумовлюється зростанням загального наукового інтересу до наукової проблематики вивчення корейської поезії XVIII століття, а також наявністю абсолютно протилежних підходів учених до її трактування. Широке коло теоретичних аспектів періоду розквіту корейської поезії XVIII століття є малодослідженим.

Аналіз досліджень цієї проблеми. На сучасному європейському просторі дослідженням класичної та новітньої корейської літератури були присвячені зокрема ґрунтовні наукові праці та розвідки, які було здійснено такими вченими, як: Л. Гумільов, С. Курбанов, И. Тостокулаков, Г. Кім, Кім Чон Гіль, К. Еккерт, Пак Мі, Пак Кин Хе та ін.

Проза стала об'єктом дослідження багатьох українських науковців, серед яких Ю. Ковалів, І. Бурлакова, А. Ткаченко. Корейська ж теорія літературних жанрів з'явилась нещодавно. Так, Хьон Гірон зазначає, що лише з кін. 1930-х рр. корейські науковці, серед яких Кім Юнсік (김윤식), звернулись до питання виокремлення типів прозових форм, при цьому спираючись на наявні дослідження європейських учених. Серед корейських учених до проблеми дослідження середньовічної прози та її взаємозв'язку з народною творчістю зверталися Хан Синок, Хьон Гірон, Квон Йонмін. Однак питання дослідження корейської поезії XVIII століття залишається маловивченим, що і є предметом нашого наукового пошуку.

Мета і завдання статті – проаналізувати та поглибити знання про корейську поезію XVIII століття, розкрити історичні аспекти розвитку корейської літературної поезії XVIII століття, дослідити класичний період розвитку корейської літературної поезії XVIII століття та становлення нових літературних жанрів.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У корейській літературі кращі твори XVII – XVIII ст. прийнято називати «класичною повістю» на відміну від «нової повісті», що виникла на рубежі XIX – XX ст. Автори більшості творів корейської художньої літератури невідомі. Почасти це пояснюється тим, що їм доводилося приховувати свої імена через гоніння на художню літературу [1].

XVIII ст. – період розквіту корейської літератури. У цей час досягають найбільшої активності всі основні процеси у соціальному, економічному та культурному житті країни. На XVIII ст. припадає підйом ідейного руху «сирхак» («за практичні знання»), викликаного до життя глибокими суперечностями корейського феодалізму століттям раніше. Його прихильники, кращі представники мислячої частини корейського суспільства, прагнули усвідомити становище своєї держави і знайти шляхи виходу з внутрішньо-

політичної та економічної безвиході, в якій вона опинилася після японського (1592–1598) і маньчжурського (1637) вторгнень.

У цей період надзвичайно високим був престиж словесності на ханмуне. Вона була не тільки офіційною словесністю корейської держави, а й несла передові ідеї і нове знання, вона ж відповідала національно-культурній потребі у висвітленні і вивченні власних духовних цінностей. Але, як і раніше, почесне місце в ній займала поезія, котра розвивалася в межах заданої китайською традицією системи жанрів [2]. Запозичена в давнину, ця система була жорсткою та нормативною в своїх формальних проявах. Однак у своєму змісті корейська поезія на ханмуне була досить вільна: актуальність окремих жанрів і їх зміст визначалися епохою – вони перебували у прямій залежності від ідеологічних процесів, що відбувалися в корейській культурі [3].

Характерною особливістю цього часу була увага до «поезії акпу» (кит. Юефу) – виду літератури, традиційно пов'язаного з народною поетичною творчістю. Протягом XVIII століття створено більше десятка збірників, що містять іноді близько ста і більше творів, як наприклад, збірник Лі Іка (Акпу Сонхо), що приділив велику увагу творчості поетів-сучасників. «Акпу» цього періоду склалися із сюжетів стародавніх переказів і легенд, які присвячувалися міфологічним та історичним персонажам корейської давнини. Наприклад, збірник Лім Чхантека (1680–1721) («Хедон акпу» – «Акпу країни, що на схід від моря»), що містить 35 творів, включає вірші «Про Тангун», вірші «Тигр Пектусан» та ін., звернені до міфологічного й історичного минулого корейського народу. Збірник Лі Гванса (1705–1777) («Тоуг акпу» – «Акпу Східної держави») містить 30 віршів, серед них – «Вівтар на Тхебексан» – вірш, присвячений славним традиціям корейської історії; «Вулиця, над якою місяць ясний» – вірш, героєм якого є легендарний жрець давнини Чхоен і т.д. В «Акпу» XVIII століття відбивалися роздуми про історичне минуле країни, наприклад, у п'яти творах у стилі акпу, створених видатними істориком Ан Джонбоком «Стримую почуття, вдивляючись в історію Східної держави» [5].

Особливий напрям в «акпу» складають вірші – переклади народних пісень або корейських віршів, написаних у народному стилі, а також корейських поетичних творів у жанрі сиджо – збірник Хон Нянхо («Чхонг тангог» – «Короткі наспіви Країни зелених пагорбів»), «акпу» Нам

Юена (1698–1773) та ін. У цей період на ханмуне переводяться не тільки сиджо, а й твори, створені в іншому національному жанрі – «каса». Саме в XVIII столітті були переведені відомі поеми Чон Чхоль (1537–1594).

Звернення авторів XVIII століття, які писали на ханмуне, до поезії рідною мовою було одним із проявів уваги корейської культури до своїх національних витоків, такого роду перекладацька робота свідчить про прагнення діячів корейської культури підвищити в «кранзі» поетичні твори рідною мовою, ввівши їх у сферу словесності на ханмуне. За цим криється також бажання допомогти національній поезії знайти популярність за межами країни. Подібне явище в історії Кореї зазначалося раніше, особливо в IX – X століттях. За часів широких контактів корейської держави із зовнішнім світом, що стимулювали спалах національно-культурного самоствердження перед обличчям Китаю [3].

Ця тенденція корейської культури XVIII століття, а саме загострена зацікавленість до національних аспектів корейської духовної культури, виявлялася насамперед у діяльності сірхакістської групи на чолі із Лі Іком і Лі Унхю (літ. ім'я – «Пустельник з Хехвана»). Вивчення вітчизняної історії, переказів, легенд накладало відбиток не тільки на поетичну творчість, а відбивалося і на суспільно-політичній думці, позначаючись у прагненні знайти шляхи розвитку своєї держави, вітчизняної культури на основі засвоєння знань інших країн і осмислення власного історичного досвіду. Вищим проявом цієї тенденції була творчість видатного мислителя Чон Ягена, який запропонував програму перетворень суспільства на базі утопічних ідей про соціальну справедливість, підказаних архаїчними громадськими традиціями.

Помітні зрушення відбувалися майже в усіх видах і жанрах поезії на ханмуне, зокрема і у віршах сі (кит. – ши). За збереження традиційної тематики характер їх змісту явно змінювався, наближаючись до корейської дійсності XVIII століття. Прикладом може служити вірш Лі Енхю, в якому він напучує Сіма-посла, що їде на посаду в Енчхон:

*«Серед простого народу в звичаї – прості слова.
Літератори ж їх не вживають.
Ви – разом виправдайте їх, дайте зрозуміти
літераторам їх важливість.
Енчхон – глушина, та до того ж дуже мала.
Зайняти в ньому високий пост це і є
можливість думати про людей.»*

*Прошу Вас, роблячи вигляд, що милується
сонцем, місяцем і скелями,
Уважно прислухатися до стогнів народу.
Знаками на письмі не славте ви місяць.
У словах не спрямовуйтеся до чарки з вином.
Розповідайте тільки про посаду та
обов'язки, які ви виконуєте.
Про це і думайте істинним літературним
творінням!»*
(Переклад А. Жовтиса) [6].

У цьому вірші автор звертається до свого однодумця, поета Сім Гвансе. У ньому чується сірхакістський заклик до конкретної дії на благо суспільства, вникати в потреби скривджених і страждених, допомагати їм, не дозволяти собі навіть у вільний час відволікатися на оспівування пейзажів і вина – ось справжнє призначення людини, що перебуває на державній службі. Відображення ж цієї дійсності в поетичному слові – головне завдання сірхакіста як поета.

Поезії на ханмуне, зверненої до соціальної проблематики (особливо творіння сірхакістів), властива різка публіцистичність. Проте це не заважало їм бути талановитими пейзажистами і тонкими ліриками. Багатогранним була творчість Чон Ягена, так само сильного і в соціальній критиці (у вірші «Вода і камінь» майстерно відтворено картину зіткнення протиборчих сил природи). В іншому вірші «Охоплені тривогою» він з болем і гіркотою пише про жадібність, жорстокість властимущих і про низький моральний стан суспільства, не здатного дати їм відсіч.

Знаменитому Пак Чі Вону належать вірші, що містять різку критику конфуціанських схоластів, далеких від розуміння життєвих інтересів держави, які відстали від часу і смішних у своїх амбіціях представляти істинне знання («Відлюдник з Чхвасо»). Водночас сучасники високо оцінювали невеликий та повний трагедії вірш Пак Чі Вона «Енам згадує покійного старшого брата» і поему «З альтанки Чхонсок спостерігаю, як народжується сонце», що складається з сімдесяти рядків [4].

Поема займає особливе місце в корейській літературі XVIII століття, в ній зіставлені два плани, один – це план конкретного пейзажу, який відкривається для погляду зі знаменитої альтанки Чхонсок (скупчення скель), розташованої на морському узбережжі в горах Кимгансан. Він зображується як динамічна картина сходу сонця над бурхливим і холодним морем, насичена кольором, звуком, рухом. Другий план – міфологічний –

грандіозна панорама дії космічних сил, наділених у міфологічні образи. Народження сонця зображується в поемі як результат зіткнення потужних космічних сил, що заважають появи сонця, з силами, які сприяють його народженню, під час вічного взаємного протиборства яких з'являється денне світило [5].

Поет, що спостерігає з обриву в нічній темряві бурю на морі, слухає гуркіт його хвиль об скелі і завивання вітру, відчуває пронизливий холод, стає причетним до космічної дії. Реальний нічний пейзаж сприймається як видовище первозданного хаосу, яке змінюється картинами титанічних зусиль божеств, які прагнуть показати світу сонце. Етапи його зародження і появи – етапи переходу до організованого космосу. Передвістя сходу – початок влаштування світу.

*«Небо і земля не розчленовані,
але починають набувати кордону.
Червоною рисою єдине
ділиться надвоє уздовж».*

(Переклад А. Жовтіса) [7].

Сонце народжується важко. Простежуються всі етапи його появи, відзначені особливими різновидами форм, всіх переходів його обрисів – від крихітної червоної точки (прищика на обличчі води) до тонкої червоної межі, потім – до хиткого прямокутника, а від нього до еліпсу (витягнутого як глечик) і нарешті до кола (колесо воза). І за кожного етапу відбувається боротьба, але ось битва виграна, сили світла святкують перемогу над силами хаосу, холоду і мороку:

*«Майже кругле, але ще неподібне колесу,
а витягнуте, ніби глиняний глечик.
Воно то з'являється, то занурюється в воду,
і немов чується плескіт хвиль об скелю.
Десять тисяч речей стали видні,
як і в минулий день.
Ніби є хтось, хто обома руками разом
підтримує його і здійсмає вгору!
Так настає новий день».*

(Переклад А. Жовтіса) [7].

Пак Чи Геть у своїй поемі звертається до китайських міфологічних образів, виявляючи блискучу ерудицію в області китайської давнини. Увага до міфологічної проблематики зближує поему Пак Чи Вона з поезією «акпу», зверненої до корейських міфів і легенд.

Поезія на ханмуне в цей час усвідомлювалася як явище, що належить власне корей-

ській літературі й культурі, що володіє властивими лише їй особливостями. «Я – кореєць. І із задоволенням складаю корейські сі», – писав Чон Яген. Це осмислення базувалося не тільки на особистому поетичному досвіді мислителів – сірхакістов. Воно підтримувалося і корейською наукою того часу, виростаючи як неминучий наслідок наполегливого вивчення діяльності «сирхак» – вітчизняних культурних традицій, історії, мови, літератури. Поезія на ханмуне в цей період досліджується у зв'язку з проблемами корейської мови і фонетики. Створюються різні китайсько-корейські словники і словники китайських рим. Так, у словнику рим, складеному знавцем поезії, відомим ученим і державним діячем Хон Гехи (1703–1771) були враховані фонетичні зміни, що відбувалися в корейській мові за останнє сторіччя.

Усвідомленню поезії на ханмуне як національного корейського надбання сприяла ще одна істотна обставина. XVIII століття було часом активних дипломатичних і торговельних контактів корейської держави зі своїми сусідами. І у корейців з'явилася можливість порівнювати вірші на ханмуне з сучасної поезією Китаю, а також з китайськомовною поезією Японії і В'єтнаму. Крім того, поезія на ханмуне відігравала велику роль як засіб спілкування. Під час зустрічей корейців з представниками країн Далекосхідного регіону, для яких китайська писемність, традиція була найважливішою складовою частиною їх культури, зазвичай «запитували пензлем», «розмовляли, взявши кисть і папір», тобто апелювали до значення ієрогліфа, минаючи фонетику [4].

Під час дипломатичних зустрічей було прийнято експромтом складати вірші й обмінюватися ними. Особливою популярністю користувалися «вірші на рими заданого віршу», тобто у віршованій відповіді належало використовувати рими віршів, з яким звертався співрозмовник. Невипадково послами призначалися видатні державні діячі, які були одночасно відомими вченими та поетами. До складу посольств включалися люди, здатні у найкращий спосіб представити корейську державу перед обличчям зовнішнього світу. Так, одну з делегацій, яка відвідала Пекін у 1760 році, очолив Хон Гехи, який раніше в 1748 році очолював делегацію великого посольства в м. Едо, столиці Японії. У складі посольств у Китаї побували низка відомих у той час сірхакістов (Хон Деен, Пак Чи Геть, Пак Чега). Поетичне обдарування нерідко

було головним аргументом на користь включення того чи іншого чиновника до складу посольств.

Особливу значущість мали посольства в Пекіні. Вони давали змогу долучитися до культури сучасного Китаю, а також до досягнень європейської цивілізації. За традицією корейці, що прибули як послы, встановлювали відносини з посольствами інших країн, які перебували в той час у Китаї. Так, у XVII – XVIII століттях склалися дружні відносини з корейськими і в'єтнамськими посольствами. На зустрічах під час бесід «за допомогою кисті і паперу» відбувався обмін віршами, обговорювалися літературні та наукові проблеми. Це спілкування було не тільки приємним провадженням часу освічених людей, а й гарними контактами кращих умів Кореї і В'єтнаму в той період, коли Далекий Схід був охоплений ідеями соціальних перетворень на основі реального знання і поваги до поза національної цінності особистості. Дружні і творчі зв'язки підтримувалися листуванням і зберігалися на довгі роки.

Слід зазначити, що ні до, ні після XVIII століття корейська поезія не виходила в настільки широких масштабах за межі держави, як у цей час. Наприклад, як повідомив у своєму звіті на ім'я государя Кім Ингем, за час перебування на території Японії членами корейського посольства 1763–1764 рр. було складено і подаровано жителям цієї країни кілька тисяч віршів. Ці експромти цінувалися не тільки як поетичні твори, а й як зразки каліграфії. В одному зі своїх творів Пак Чи Геть повідомляє цікаві відомості про рано померлого талановитого поета У Сані та показує його вірші. У Сані не був гідно оцінений у себе на батьківщині, але його талант був визнаний в Японії, яку він відвідав у складі посольства як перекладач. По дорозі в Едо він на прохання місцевих жителів написав і роздарував автографи кількох сотень віршів, на зворотному ж шляху дізнався, що вони вже були надруковані і набули широкого поширення. Зустрічі послів при дворі протокольно фіксувалися, записувалися також і вірші, якими обмінювалися обидві сторони. Вони об'єднувалися в збірники ксилографічним способом. Таким чином, факти дипломатичних контактів (посольства в Японію у XVII – XVIII століттях посилалися раз у десять-двадцять років) переростали в літературні явища. Корейська поезія на ханмуне проникала в сусідні країни і іншими шляхами. Відомі окремі випадки видання збірників корейських

поетів за кордоном, наприклад, збірки віршів видатної корейської поетеси XVI століття Хо Нансорхон (вперше виданий в Японії у 1692 р. і вдруге в 1711 р.).

*«Напружив зір – придивився –
лице маленьке, підборіддя гостре.
Займаючись, в рухах стає різкуватий.*

*І, киваючи головою,
Заглядає в закриту книжку.
Щохвилини щось записує,
виглядає якомсь несерйозно.*

(Переклад А. Жовтіса) [7].

Поет вдивляється в людину, яку бачить уперше. Він зазначає характерні риси зовнішності, манеру триматися японського імператора. Кількома рядками в поемі створюється вигляд несолідної, метушливої людини, якій як правителю явно не вистачає поважності, ґрунтовності, вміння триматися під час відповідальної церемонії. З вищевикладеного випливає, що поезія зіграла велику роль у житті держави, її управління та дипломатії.

XVIII століття було останнім періодом могутнього поширення класичних «сиджо» (своєрідний напрям у поезії), авторами яких все частіше були прості люди. Розповідні «сиджо» – короткі віршовані твори – склалися з будь-якого приводу. Вони присвячувалися взаєминам чоловіків і жінок (нова для сиджо тема), показували повсякденне життя народу, становище особистості в експлуаторському суспільстві. У сиджо проникло багато з того, про що раніше говорити у віршах вважалося неприпустимим.

Багато розповідних сиджо, на відміну від класичних сиджо тривіршів, утворили так звані довгі сиджо (чжансиджо). Таким чином, у XVIII столітті тематика сиджо значно демократизувалася та стала надбанням народних мас.

Поряд з сиджо в Кореї аж до XIX століття були широко поширені твори «каса». Вони були значно більші за обсягом, ніж «сиджо». Спочатку «каса» були ліричними творами, але поступово вони виростили в епічні поеми. У цей же період спостерігається розквіт так званих «каса» – подорожніх щоденників, або подорожніх нотаток, і жіночих каса.

Більшість жіночих каса створювалося освіченими жінками янбанів, але деякі склалися і жінками з народу. Багато жіночих каса за темами, образами і мовами нагадують народні пісні. У них образно розповідається про становище жінок у сім'ї та суспільстві. Прикладом жіночих каса може служити

«Повчання дівчині» – пісня, яку мати співає своїй сімнадцятирічній дочці, повчаючи її, як поводитися в будинку майбутнього чоловіка.

Висновки з проведеного дослідження.

Отже, на нашу думку, зміна тематики «каса» – подорожніх щоденників і жіночих каса свідчить про зростання на той час реалістичних елементів у цьому жанрі літератури, це пряме свідчення їх тісного зв'язку з усною народною творчістю. Розвиток літературної корейської поезії набув свого значного розвитку саме у XVIII столітті, що сприяло становленню нових літературних жанрів та її розквіту.

Також слід зазначити, що розвиток корейського літературного процесу відбувається на тлі міжкультурного діалогу з багатьма країнами, що, з одного боку, спонукає до жанрово-тематичної модифікації, однак, з іншого – стоїть на перепоні утвердження ідентифікаційних рис корейської прози.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Васильев Л.С. Культы, религии, традиции в Китае. 2-е изд. М.: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2001. 488 с.
2. Акімова А.О. Літературознавчий дискурс історичних аспектів китайської драми через призму новітньої драматургії. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Перекладознавство та міжкультурна комунікація. Херсон: ХДУ, 2017. Вип. № 3. С.102–108.
3. Акімова А.О. Традиційна юанська драма та розмовна драма XX ст.: зміни жанрових особливостей. Збірник Київського національного університету імені Тараса Шевченка «Літературознавчі студії». (м. Київ 2016 р.). КНУ ім. Т.Шевченка. № 48. Ч. 1. 2016. С. 7–17.
4. Корейська класична поезія М., 1958, с. 12–30
5. Бамбук в снігу. Корейська лірика VIII – XIX ст. М., 1978, С. 6–18.
6. Корейська класична лірика. Алма-Ати. 1958, С. 3–25.
7. Цветок багульника. Перевод с корейского А. Жовтиса и П. Пак Ира. (А. Тэн: Творчество Ким Со Воля.). 1962, 130 с.

НОТАТКИ

Наукове періодичне видання

**НАУКОВИЙ ВІСНИК
ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

**Серія ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО
ТА МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ**

Випуск 4

Коректура • *А.В. Щербак*

Комп'ютерна верстка • *Н.С. Кузнєцова*

Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсет. Цифровий друк. Ум.-друк. арк. 14,18.
Замов. № 1018/151. Наклад 100 прим.

Видавничий дім «Гельветика»
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.